

Schore steunde homoseksuele docent

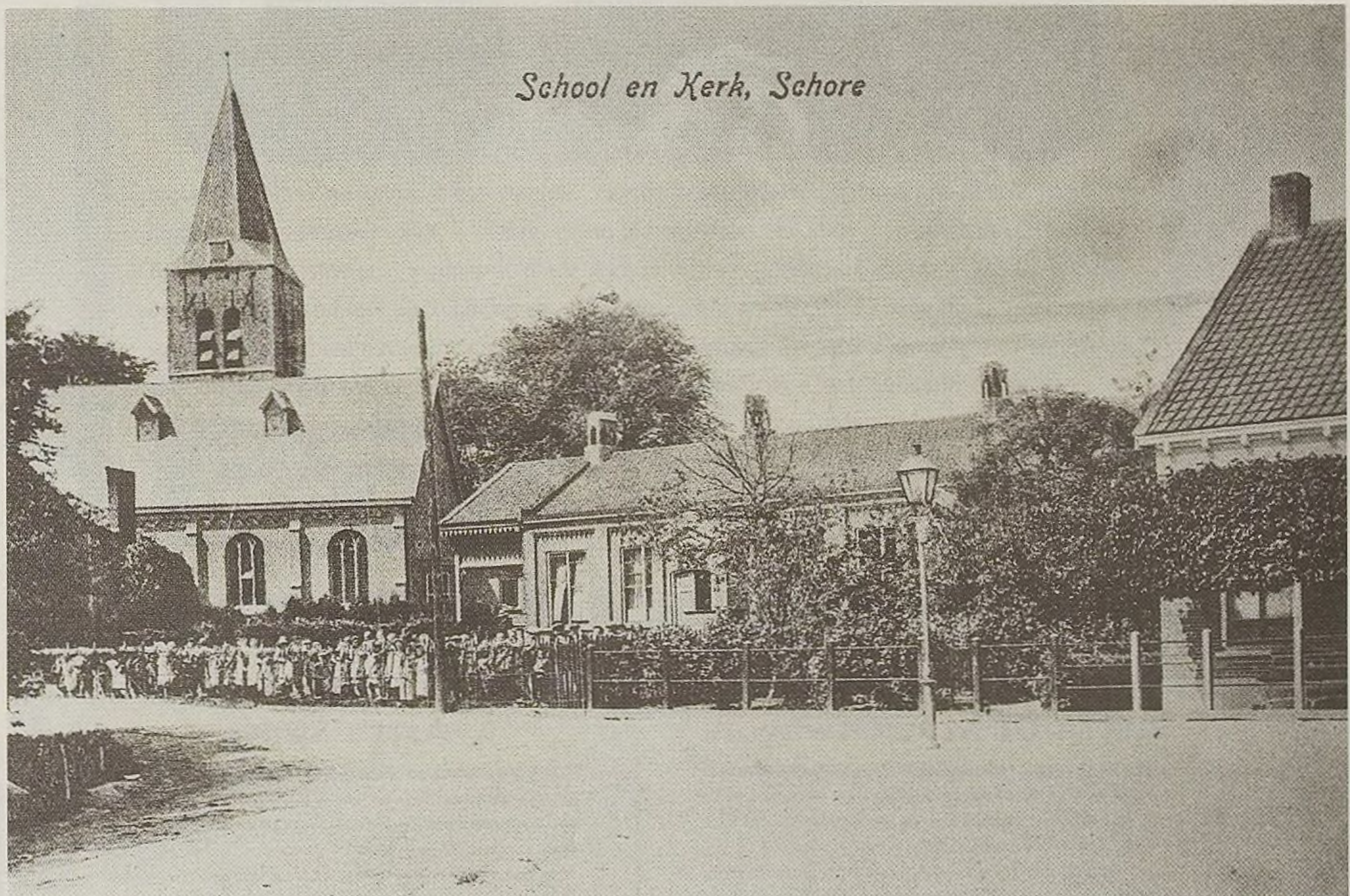
door Frank de Klerk

Begin jaren dertig gaat in het rustige Schore een actiegroep langs de deur van gezinnen met schoolgaande kinderen. Met een handtekening kunnen de ouders steun betuigen aan het schoolhoofd, dat onder vuur van het gemeentebestuur ligt. Bijna iedereen tekent. Niets bijzonders, geschillen tussen onderwijzend personeel en gemeentebesturen komen meer voor, evenals handtekeningenacties. Wel bijzonder is de reden dat het gemeentebestuur onderwijzer M. weg wil hebben: diens homoseksuele geaardheid, het feit dat hij een verhouding heeft met een burgemeester uit oostelijk Zuid-Beveland en de vrees voor zedenverval in Schore. Homoseksualiteit is in die tijd nog een groot taboe. Des te opvallender is het dat het merendeel van de bevolking van Schore het schoolhoofd accepteert en wil behouden op zijn post.

Al begin jaren twintig is er sprake van een verhouding tussen de dan nog niet in Schore benoemde M. en de burgemeester. In 1921 logeren beiden in hotel Centraal in Goes op één kamer. Als ze in de auto van suikerfabriek Zeeland op stap gaan naar Antwerpen verblijven ze daar in hotel Londres, waar ze in één bed slapen. Nadat M. in 1924 in Schore wordt benoemd en er met zijn moeder gaat wonen, blijven de heren elkaar zien. Meestal gaat M. naar de woonplaats van de burgemeester.

Geruchtenstroom

Zoals meer onderwijzers geeft het Schoorse schoolhoofd ook landbouwcursussen. Hij is auteur van een boekje getiteld Van Biet tot Suiker. De geruchtenstroom zwelt aan en bereikt uiteindelijk eind jaren twintig de Commissaris van de Koningin. Eerder hebben het gemeentebestuur en de inspecteur van het lager onderwijs al het nodige vernomen over de relatie. De oude Van Nieuwenhuijzen, in 1927 al dertig jaar burgemeester van Schore, tracht het schoolhoofd tot vertrek te bewegen. De feiten zijn nu nog in beperkte kring be-

Van de hetze tegen hun geliefde homoseksuele onderwijzer moesten ze in Schore begin jaren dertig al niets hebben.

kend, zodat hij elders in het land een goede kans maakt op een nieuwe baan. De onderwijzer, die in Schore goed zijn draai heeft gevonden, ondanks alles gezien is, een zangvereniging heeft opgericht en in 1931 wordt herbenoemd in de commissie tot wering van schoolverzuim, weigert te vertrekken. De succesvolle koninginfeesten en ouderavonden die hij organiseert zijn voor de onderwijzer voldoende bewijs dat hij in Schore wordt geaccepteerd.

Zedelijk verval

Midden 1930 begint de zaak voor het schoolhoofd er lelijk uit te zien. Allereerst verzoekt zijn vriend de burgemeester ontslag, waarmee hij min of meer zijn in die tijd afkeurenswaardige handelingen toegeeft. In de tweede plaats bereiken de geruchten het mi-

nisterie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. De hoofdinspectie op het lager onderwijs en de minister zelf komen nu in actie. De druk op de Schoorse burgemeester wordt opgevoerd om zijn schoolhoofd te bewegen tot vertrek. Deze poogt meer dan twintig keer elders een betrekking te krijgen, zonder resultaat. Het gemeentebestuur wil hem voorlopig nog handhaven, omdat hij dan de meeste kans maakt op een andere baan. Aan het einde van 1930 valt een anonieme brief in de bus bij de commissaris van de Koningin in Middelburg en bij de minister van Onderwijs. De schrijver waarschuwt voor zedelijk verval in Schore, waar nu al de gedragingen van de onderwijzer op het schoolplein worden besproken. Alle inwoners van Schore zijn op de hoogte. De burgemeester van Schore krijgt in de brief een

veeg uit de pan, omdat hij te weinig zou doen om M. weg te krijgen.

Begin 1931 wordt M. voor de keuze gesteld: zelf eervol ontslag vragen, ongevraagd eervol ontslag krijgen van de gemeenteraad, afkeuring aanvragen, of solliciteren naar verre streken, zoals Nederlands-Indië, Zuid-Afrika of Suriname. De reactie van het schoolhoofd ligt voor de hand: hij neemt geen ontslag, acht zich niet ziek en wil niet naar het buitenland. Een gepolste dokter uit Goes is niet bereid om M. ziek te verklaren. Het college van B en W deinst ervoor terug de gemeenteraad voor te stellen ongevraagd eervol ontslag te verlenen, omdat dit nogal wat tumult in de gemeente kan geven. Sterker nog, de raad neemt een motie aan waarin zij het vertrouwen in de onderwijzer uitspreekt en

hem handhaaft. Met anonieme brieven wil men niets te maken hebben.

De hoofdinspectie op het lager onderwijs en het provinciebestuur in Middelburg moeten het in Keulen hebben horen donderen na dit raadsbesluit. GS zetten nu het schoolhoofd rechtstreeks onder druk om per 1 september 1931 eervol ontslag te vragen aan de gemeenteraad. Als hij nog steeds weigert, of als de raad dit verzoek niet inwilligt, dan treedt een artikel uit de wet op het lager onderwijs van 1920 in werking. M. wordt dan op last van hogerhand ontslagen. Uiteindelijk dient de onderwijzer zijn ontslagaanvraag in. In de raadsvergadering van 4 juli 1931 wordt hem eervol ontslag verleend. Hij slaagt er uiteindelijk in in het Zeeuws-Vlaamse Hoofdplaat een betrekking te krijgen.